

– Па добро, мајку му, зар ти не знаш да се променила власт – мало у шали, а мало забринута пита ме ових дана један добар познаник. Наравно да знам, одговарам, премда би се дало расправљати о томе да ли је у питању баш права промена власти, или тек «реконфигурација» оне структуре моћи која је у Србији успостављена након 5. октобра. (Права промена је, додуше, запретила у једном тренутку, али је избегнута захваљујући, с једне стране, «визионарству» тројца Дачић-Палма-Кркобабић, као и пословичној тромости и неефикасности тзв. националних снага под вођством Коштунице и Николића, тако да, заправо, никада нећемо сазнати на шта су све наши домаћи и страни демократори били спремни не би ли спровели зацртану „вољу народа“.) Но, било како било, на овом површинском, дневнополитичком плану промена се ипак догодила и манифестовала у другом одласку са власти Војислава Коштунице, великом повратку СПС-а, као и чињеници да Борис Тадић дефинитивно (п)остаје особа број један на српској политичкој сцени.

Пошто је о Коштуници и социјалистима на овим страницама било већ доста речи – и опет ће – хајде да се, макар укратко, малчице озбиљније позабавимо ликом и делом демократског победника и тријумфатора.

Још пре више од годину дана приметио сам да је готово невероватно колико је потцењивање Тадићевих интелектуалних и политичких квалитета било распрострањен спорт у српској политичкој чаршији, при чему је тешко премерити да ли су у тој ствари предњачили његови страначки другови, или његови политички ривали из ЛДП-а, ДСС-а и радикала. „Форест Гамп“, „политичка Барбика“ и „Борис Нејаки“ само су најдуховитији изданци ове популарне дисциплине, која је каткад знала ићи готово до неукуса. А за сво то време Тадић и екипа око њега ређали су успех за успехом – два пута заредом победили на председничким изборима, практично утростручили број гласача и ДС поново довели на власт, најпре као већински, а сада и апсолутно доминантни политички фактор. Угред, ако је Тадић само налицкани лепотан, као што га противници представљају, шта ли су и какви су тек они које он, ево већ годинама, непрестано надиграва и побеђује?

Уместо да га страначки барони растргну или смене, као што се непрестано шпекулисало у „добро обавештеним београдским круговима“, Тадић има доминацију о каквој су својевремено један Зоран Ђинђић или Драгољуб Мићуновић могли само да сањају. Уместо да се странка распадне услед слабог лидерства, као и под теретом међуфракцијских борби и удара с лева и десна, данас се распадају и цепају доскора монолитни радикали, ДСС се топи, Г17 је већ готово апсорбован, а Јовановићев ЛДП је закован за ивицу цензуса. Чак је и медијска чаршија коначно „прогледала“ (поклопило се то некако баш са овим Тадићевим последњим успесима), те се „Борис Нејаки“ полако претвара у „Бориса Великог“, а његово име, уместо са Барбиком, све чешће се асоцира са неком верзијом „српског Путина“ – или макар Медведева.

Све у свему, ако је политика вештина доласка и опстанка на власти, и увећања исте, као што верује Макијавели и већина српских политичара и бирача, онда је Тадић убедљиво највећи и најспособнији политичар којег смо имали од обнављања вишестраначја. У том погледу извикани „технолози власти“ Милошевић, Ђинђић или Коштуница нису му,

заправо, ни до колена. Знам да ово звучи изненађујуће, али директно следи из претходне дефиниције. Невоља је, међутим, што писац ових редова политику схвата нешто другачије од малочас наведеног макијавелистичког одређења. А по том другом, односно пр(а)вом критеријуму, политички салдо Бориса Тадића је много неповољнији – што опет не значи да су и ови други у том погледу бог зна како процветали.

Тадићеви политички тријумфи плаћени су, или макар праћени, најдубљим националним понижењима у новијој српској историји. Док је он побеђивао и постепено, готово неприметно, увећавао своју власт, Србија је, такође мало по мало, али непрестано – губила. Истина, Србија губи већ поодавно, за већину тих пораза нису одговорни ни Тадић ни Коштуница, за неке чак ни Милошевић, а понешто се – Црна Гора, Косово – вероватно само случајно поклопило са периодом Тадићевог политичког успона. Али, рецимо то овако, чак и да је потпуно невин у погледу актуелних српских неприлика – а разуме се да није – помало је непристојно да једној странци и лидеру иде тако добро у исто време док народу и држави иде тако лоше. (У том смислу, Тадић чак помало подсећа на Милошевића из првог периода његове владавине.) А да и не говоримо колико је тек „непристојно“ уколико постоји „основана сумња“ да су бар неки од наведених личних и страначких успеха помогнути – а без сумње су поздрављени – управо од оних који су овом народу и овој земљи нанели највеће неправде.

Неке победе понекад могу бити срамније и горе од пораза. Пораженима то можда није велика утеха, али би зато за победнике морала бити велика опомена.